İNFORMASİYALAŞDIRMA CƏMİYYƏTİNDƏ MƏRKƏZLƏŞDİRİLMİŞ KİTABXANA SİSTEMLƏRİNİN FƏALİYYƏTİ HAQQINDA

İradə Bayramova
% L E O L R T U D I L \ D ú • Q D V limi, Õ T N D I H G U D V Õ Q Õ
7 D U L [f ®] © © doktoru
irade8@mail.ru

ø Q I R U P D V L \ D cəmiyyətində mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemlərinin fəaliyyəti K D T T Õ Q G D
; • O D M qalədə M ək əzi Kitabxana Sisteminin fəaliyyəti [• R V [X V F L X O D U Õ
xidmətləri N L W D E [D Q D Q Õ Q P R G H U Q O © ú G L U L O P © V L
V Õ S U R V H V L salində Y N L T Dxalinin intellektual və mədəni inki ú D
I Õ Õ Q D U W Õ U Õ O P D V Õ Q G D N L W D E [D Q D O D U Õ Q U R O
H ^_yl_evgh; K b \ bgnhjfZlbaZpbb h[s_kl\Z
J_axf_< kIZIv_ jZkkfZljb\Z_lky ^_yl_evghklv P;K h
h[km`b\Zgby qbIZI_e_c fh^_jgbaZpby jZ[hlu [b[e
kha^Zgby we_dljhgghc [b[ebhl_db h IZd`_ mjh_gb
kl\Z \ wlhc h[eZklb h jhe_ [b[ebhl_d \ ih\ur_gb_ b
dmevlmjgh]h jZa\blby mjh\gvy gZk_e_gby
About contemporary activity of CLS
Summary: The article reviews the activities CLS, particularly service to readers, the modernization of the library, the process of creating an electronic O L E U D U \ ø Q $ W the role of people's intellectual-cultural level, the reflection of state`s care to it.

$ o D U sözlər: Elektron-biblioqrafik xidmət, kitab, elektron kitabxana, elektron kataloq;
D e x q _ \ u _ : we_dljhgg-[b[ebh]jZnbq_kdb_ mkem]b, dgb,]u
we_dljhggZy [b[ebhl_dZ, we_dljhgguc dZlZeh]
Keywords: Electronic bibliographic services, books, electronic library, electronic catalog;

Giriş: Kitabxanalar cəmiyyətin T D Q L Q J O R ú P D V L \ D O D ú G
il ə E D ÷ O Õ R O D U D T \ ə Q L O L Q Y ə U P D V L \ ə E D Ud Õ U W D O
mək %c əmiyyətin L N ú L ú D I Õ Q D I D U W K D Q Õ Q N kitabxana-informasiya sahəsinin L Q N L ú D I Õ Q D K ə Y D O ə ə G L O ə Q Y ə O N ə
mə rkəzində S V L Q L Q Õ ú G Õ U $] ə U E D \ F D Q 5 H V S X E O
ø O K D P $ O L \ H Y Kitabxana sahəsinin inkişafı haqqında sərəncam imzalanmışdır
Q X Q E D U L sərəncamı 2007-ci il 20 aprel tarixində $]ə rbaycanda kitabxana-
la U Õ Q fəaliyyətinin \ D [ú Õ O D ú G Õ U 6 oktyabr tarixində $]ə rbay-
F D Q 5 H V S X E O L N Dinformasiya sahəsinin 2008-2013-cü illər
ki ú D I Õ ' •] r Xı 3 U R T U D P Õ Q Õ Q təsdiq edilməsi barədə Sərəncam imzalanmışdır
ki W D E [D Q D O D U Õ Q \ H Q L ksə N L ú D I Õ N R Q V H S V L \ D V Õ Q

yax ú Õ O D ú G Õ L n Õ % M P S % V Õ % H D R % i istifad % i P N D Q O D L U Õ Q Õ Q L n ú D I n % i, c % n iyy % in informasiya t % P L Q D W Õ Q Õ Q c % D % k W Õ U Õ O P xa Q D O D U Õ Q G • Q \ D Q Õ Q L Q I R U P D V L \ n in t % n % D Q Õ Q D m % s % G L G D ú Õ \ Õ U G Õ

' | Y O % W 3 U R T U k D P Õ Q a r a Q N k i t a b x a n a - i n f o r m a s i y a s a h i n d % J | U • c % N L ú O % U L Q L Q N L ú D m % V W U N D L W H D E [D Q D Q D U Õ E L U o l R V a c k % n % U T R \ G X ' | Y O % W 3 U R T U D P Õ Q Õ Q z i f % % X \ ÷ X Q R O D ú I L I T o k t y a b r t a r i x i n d % A z % b a y c a n R e s p u b l i k a - V Q Õ Õ Q % r a y o n) M % k % % ú G L U L O P L ú . L W D E [D Q i D k i t a b - V W H P x a Q D O D n % Q % % % % k % Q G N L W D E [D Q D I L ú D % D Q % % % U Õ Q N • W Y L X ú D T U J % L W D E [D k i t a b x a n a W Õ Q X E Q D Y U Õ Q % Q • P X ú W D W r i Y n D K % G Q % % h D T T Õ Q G D $] % U E D \ F D Q r 5 H V S X Kabineti Q % r verdi(7). Bu Q % U D U Õ S i n d % H Q U L V O R F Q % k i t a b x a n a % - f r a s t r u k t u r u y e n i d % Q T X U X O D U D T R Q O D U G D V W U Y % W X U E D ú O D Q N G L Õ N % L W D E [D Q D O D U Õ Q a ú a V i n d e n % D k i t a b - G O % U L la U Õ \ H - Q V L D \ W H E D U Õ Q Õ Q \ D U D G Õ O P D V Õ t % n i R P S \ X V olun P D V Õ R Q O D U G D L N L \ H Q L V ú D E % t Q % Q a V Q % G % O P ya W D N H o L U L O G L ø V O D K D W O D U | O N % k i t a b x a - E • W • Q nalarda h % \ D W D N Y % E D ú O D R % G Õ ø V O D K ú D W % D % n % D Q V | O N % z i s i n d % f % d i y y % W r J % V W % • W O % Y L N L W D E [D Q D O D U Õ y e n i d % Q T X U X O P D V Õ N R S i n d e n % H T R Q % O - V D L T W % E U Õ y a U D G Õ i s t i f a d % V Õ n i n f o r m a s i y a t % E D W O D U Õ Q Õ Q G n D K D N H m % s i n i t % n i n e t d i n .

M ə s ə l ə n i n q o y u l u ş u : + D] Õ U G D 5 H V S i y E % W L N % W % % rin v % R Q O D U Õ Q N L • W L D % Y Õ L R N L D W D E [D G L D J O . L W Õ D E [V D Q \ D fon G X P L O x % k Q Q o • R [R O r P L D T O % % % K % ú % Q N L W D E Q • V % ú N L O H G L U . L - W L D ú % % k Q i n i n d u n h ä s i y a % i - n a W Õ Q Õ K % \ D W D N H o L U L U 2 Q O D U Õ Q t % R ú Q N G L X O Q K % G L K % Q G \ D ú D n i n d % \ H U N % W k i t a b x a n a f % d i y y % W J | V W % U L U 2 Q d u n u n h % F P L P L O % R Q O Q R • [V G [% U

5 H V S X E O L N D \ Q Õ Q L D W U L Õ Y D G L U % U R L Q O i N i t a b x a Q D O D U Õ Q Q V R U Õ P D V % L \ D U H V X U V O D U Õ D ú D ÷ Õ G D N y o Q X •] U % N • W k i t a b x a n D Y D U 2 Q O D U Õ Q I R Q G X Q % Q K % o R G X U % h D n i n d % ú % N • W O % Y L N L W D E [D Q D Y D U ø Q I h % P L Q i r . G % % 4 D] D [L T W L V D G L U D V i k i t a b x a n a G D Y D U 2 Q O D U Õ Q I R Q G X k i - Z a q a t a l a Q a t i s a d % U L R Q Ù % Q V G D N • W k i W D E [D Q D O D U Õ Q h % n i n % I R Q G X % k % n iqtisadi r a \ R Q X Q G D N • W O % Y L N L W D E [D Q D Q D F P L U Õ Q x % n D • Õ Quba-; D o P D] L T W L V D G L U N • W R Q % x a n a v a r . F o n d u n % m i Q • V [% G L U $ U D Q L T W L V D G L k i t a b x a n a v a r . F o n d u n h % P L Q i r . V [% D U Õ 4 D U E D ÷ L T W L V D G L k i t a b - U D \ R Q x a n a var.Fondun % F P L d i r Q • % % / D o Õ Q L T W L V D G L U N • W k i t a b x a n a var.Fondun % F P L s x % Q L U 1 D [o Õ Y D Q L T

yo Q X Q G D %i kitabxana var.Fondun %F P L %Q L V [' D ÷ O Õ T ù
v D Q L T W L V D G L U D %Y R L Q X L Q G D E [D Q D • W D U . L W D E [D Q I
Q %b V.[

h P X P L N L W D E [D Q D I R Q G X Q %X a z %baycan Fdlind %R Q Q
%b %E L \ \ D W R O P D T O D R Q O %i informasiya istifad %b %R %e Q • V [
ril P L ú %Y L W D E [D Q D I R Q %G i X %i xd %1,4 d %% %u N L P O d %i W %
h %U N %W L O N L W D E [D Q D O D U Õ Q Õ Q • P X %R I P X Q G X U ø Q
masiya istifad %b %O %P L O \ R %% %E • L \ [D W Y H U R L O P L ú Q Y G | Y
riyy %i 1,2 d %% R O P X ú G X U ø Q I R U P D V L \ D U H %X %b V O D U Õ
%b %E L \ \ D W R O P %baycan xdind %b %E L \ \ D W Õ P Q K P L O %R Q Q •
t %N L O H W %d L %b %O %d iyy.%g | V %% Q N %W L O N L W D E [D Q D Θ D U Õ Q
G X P L O \ %R %i N L • V [H W P L ú G L U 2 Q %X %informasiya L i O \ R Q O
tifad %b %O %Y H U L O P L ú L %O L N R O %F | X ú G X U ø Q I R U P D V L \ D
P L O \ %R %b %i • %[%E L \ \ D W R O P %baycan xdind %b %E L \ \ D W Õ Q
h %P L P L O \ %R %N L • V [H W P L ú G L U

. L W D E [D Q %D D V D D Õ Q L E X W O D U Õ Q %S %i s %d E . L k i L N L W
tab [D Q D G D D S %d keyfiyy %Q %% %ú y %i d %% %% %N D G U O D U Õ Q K D
ma V Õ Q %R Q Y D U Õ Q L [W %d %m %i n %d %U Õ %Q Õ %S %N L V W k V %N D V
ki W D E [D Q D o Õ %% %T G L U D ú D P H P W %% %m %s %Q Õ W] %% %U L Q O
biq edir, %n %in keyfiyy %W O L R %m d %d %Q Õ %W K %d %% %in elmi
kompleksind %N D G U O D U O D D S D U Õ O %% %iyy %L %r t %D r . ú Õ O D ú Q

Məsələnin izahı: Kitabxanabiblioqrafiya xidm %in %Q P • K • P I %P L O
d %Q E L U L Q L N L W D E [D Q D O %P U Õ Q R O [%W %E V D V Õ %G Õ L N D G L
xana-informasiya t %E D W %V D Õ Q [• %% %V L \ \ N L W D E [D Q D O D U Õ Q
larla nec %% %P L Q R O X Q P D V Õ N Q V D E [D Q D o Õ %t d iyi-R T U D I
fad %b L V D \ Õ %R G D D %m Õ Q %K %Q • %[N L W D E %m G %ú D r %dir.
Ki W D E [D Q %i iyy %W L Õ N D G U O D U Õ Q P | Y %X G U O K E X %Õ U R Q Õ D
U • %i y l %P • %y %edilir. Kitabxana N D G U O D U Õ %E Õ Q E Õ L t N L [D
tika qrupu %| %dirilir:

1) U H J L R Q O D U Õ Q N L %W D E [D Q %y %t %m a t %S %y U %Õ L O
2) N D G U %k %b i n Õ %Q %K %W %a xidm %s %iyy %in %% %ir d %% %i (5).

+ D] Õ U %t %P %q D n informasiya t %P L Q D W %L Q Õ %K %k i t a b x a d a
P t %% %s i s l %U L Q L Q V D %F %U G L U %2 Q Q O D U Õ Q %% U L %% Q
4688(55%) %% is %k %Q G N L W D E [D Q D O D U Õ %S %S %i y %d %n %Õ ú Õ U
J | %b e l %E | O • %S 861(10,1%) %% ali-ixtisas t %silli, 1142(13,4%) %% ali
qeyri-ixtisas t %silli, 2404(28,2%) %% orta-ixtisas t %silli kadrlar.Orta qeyri-
ixtisas v %• P X P L R %U W L D O %L N D G U %s i s %Õ 4107(48,3%) %% t %k il edir.

ù %% %U N L W D E [D Q D O D U Õ Q G D %s i s %n ú 1318(18,5%) W D E [
n %% ali ixtisas t %silli, 878(22,9%) %% ali qeyri-ixtisas t %silli,
1250(32,6%) %% orta ixtisas t %sillil %dir.Orta qeyri-ixtisas v %• P X P L R U W D
t %silli kadrlar 995(25,9%) %% dir.K %Q G N L W D E [D Q D O D U Õ Q G D o
t %V L O O %% %s i s %W L Q V 59(3,4%) %% ali qeyri-ixtisast %sillil %

277(5,9%) miqdorda orta ixtisas ixtisallik, 1158(24,7%) miqdorda umumi orta,
3094(66,0%) miqdorda orta-qeyri-ixtisas ixtisaslik (44).

Elektron kitabxanalar – elektron sistemdə saxlanılan, istifadəçilərə onlayn
rejimdə istifadə olunan, müxtəlif mövzulu, müxtəlif dillərdə olan, müxtəlif
istifadəçi profilli kitabxanalar, elmi kitabxanalar daxildir. Elektron kitabxana
istifadəçilərə onlayn rejimdə müxtəlif informasiya ehtiyatlarına malikdir. Elektron kitabxanalarda informasiya ehtiyacı
müxtəlif formada hazırlanır və müxtəlif format və ölçülərdə olur. Elektron
kitabxanaların bir qismi kitabxanaçılıq prosesini avtomatlaşdırmaq üçün
yaradılan elektron kitabxanaçılıq sistemlərindən istifadə edir. Elektron
kitabxanaçılıq sistemlərinin əksəriyyəti internet şəbəkəsindən istifadə edir.
Elektron kitabxanalar müxtəlif mövzulu, müxtəlif dillərdə olan, müxtəlif
yon MKS-lərdən istifadə edir. Elektron kitabxanalarda müxtəlif informasiya
Kitabxana xidmətləri və onlara biblioqrafik xidmətlərin göstərilməsi onlar
haqqında elektron formada məlumat verir. Sonuncular müxtəlif
d məlumatlar olur. Elektron texnologiyalar informasiya axtarışının həyata
f axtarış faktoqrafik məlumatlar elektron kataloqlarda axtarılır.
Elektron texnologiyalar informasiya axtarışının həyata
h keçirilməsinə imkan verir. Kitabxana istifadəçilərinin elektron
ma daşıyıcılarda olan məlumatlardan istifadə etmələri üçün onlara
v internet-resurslardan, istifadə etmək üçün onlara pulsuz-elektron
ucsuz-elektron kataloqlardan istifadə etmələri üçün onlara
elektron formasiya təqdim edilir. Elektron kataloqlar müxtəlif informasiya
likləri, müxtəlif mövzulu, müxtəlif dillərdə olan, müxtəlif informasiya
Kitabxana xidmətləri müxtəlif mövzulu, müxtəlif qiymətdə, müxtəlif son nəticə
informasiya ehtiyacı olan müxtəlif istifadəçilərə onlayn rejimdə informasi-

E L E O L R T U %D %D L D V Ñ L W Q D E [D Q D O D U Ñ % Q d % d R a S a t x m N D W
real O D ú Ñ U . L W D E [D % Q D O D U u b S a x m a E % R E D E y e S ñ % U H
ri Q L W R S O X O D U Ñ % ñ % ñ y U % d % d % y n % x m % W L H V P L ú R C
B % ñ % y % n s % % G O L G D ú Ñ \ Ñ F Ñ O D U G D T H \ G H G L Θ P L ú W
lan P D V Ñ Q G D % P % n y % k % b edir. H % t a % Q N L o L N N L W % y E % D Q D
m % a d a b % ñ % y % W L Q N R O O H N W L Y \ D G G D ú Ñ % Q Ñ Q Ñ O R H N G L
v % • P X P L % n i proses % o n u n rolu bununla % L Q H G L O L U ø % D V V Q Ñ Q
boyu yeni bilikl % % y i y % % m % V L L P N D Q Ñ Q Ñ \ D O Q Ñ] N L W D E [D
sursO D U Ñ % e d I Q % F yolu il % % n in etm % olar. M % K] E X Q % b i t a b x a -
lar getdikc % G D K D o R a f a s D % z Q % b sil sistemind % ³ Y L U W v e S t t - X Q L
l % J ´ U R O X Q G D % o Ñ [Ñ ú U H N G L W O E [D Q D D U W % Ñ x t - J H Q L
m % % t % d i m e d % informasiya, maarif % d i r i c i v % n % % i m % k % k i m i q % u l
edilir, bu xidm % % U D U D V Ñ Q % Q D o t R % x a t J k a Q ± J H Q L % ú n u P d i p a -
zonlu informasiya xidm % % dir(3).
. L W D E [D Q D O D U G D % E V Ñ E N O L P % D X W D L D N H [L L E P L U
lioqrafiya v % biblioqrafik informasiya xidm % Biblioqrafik informasiya xidm %
ti fonda yeni daxil olan % % L \ \ D W K D T T Ñ % Q % R D Q X Q W L R D E % V X Q X
m % % v % \ D G D L P L V R U ÷ X O D U D X \ ÷ X Q R O D f u n d a T R S H U
si \ D o D W G Ñ % s % B D Q L P G D ú Ñ \ Ñ U ø % Q V I R - U P U Ñ % L % D , [L G P
qrup O D U % D Q E Y • W | % % n i y % % informasiyat % E D W Ñ % d i m % V | G %] U
informasiya prosesi % n i n m % m u s u n d a n (% % d % U L Q W R S O D Q s P D - V Ñ D
W L N % m L % V O L Q I R U P D V L \ % Q D Ñ Q O P [W % d a n Ñ % E Ñ y % d i r.
Biblioqrafik informasiya xidm % n i n element % U L D ú D ÷ Ñ - G % Q N % E i y a - D U G Ñ U
Q Ñ Q L V W % \ D V Ñ E Ñ V Ñ % f o r m a s i y a Ñ V R Ñ P Y X Q L N D V L \ % V Ñ • V
vasit % %.
Biblioqrafik informasiya xidm % W L Q L Q % U L Q | Y Q I R U P D V L \ D V R U
| G % i l m % s i n i n differensasiya % i y % s i n % J | % % l % i r: - R % b % U L % % D i f f e -
rensial Xidm % W 5 ø ' ; % y P • q r u p a v % \ D N R Q N U H W t i q a m % K O D N
l % % f % d i, kollektiv v % N • W % informasiya xidm % Bu xidm % n % V D V Ñ Q G D
o x u F X O D U N L W D E [D Q D \ D \ H Q L G D [L O % % u u Q N L W D E
. • W % biblioqrafik informasiya xidm % W L Q L Q P • K • P I % t U P D O D
\ H Q L D % % E Q \ D Q W % Ñ X P P W E • O O H % W • E Q L • N D % % y a L Y
s % g i l % U L P | % J X L W % b u t a l a % P F R O X Q a P % % U L P Q Q • P D \ L ú L
x • l a s % % (y e n i n % n % U L Q P % V Q D V P | Y] X % % • O G D L \ D U ú • Q D V % Ñ T I
R Q X Q - D \ U Ñ % % U L V %] • U % e k s k u r s i y a, % % % n i y % W O L % P d i y a -
ú • Q D V % Ñ % U L Q L Q % i [• % P D V L Q L Q N L W % D E [D Q E V Q Ñ Q \ W ³ L Q I
J • Q • % Q ´ ³ P % % W L V % U ´ L % Q G ³ E L E O L R T U % V % E D a % T Q • ´ Q G
ú D % b i r W % % i b a r % d i r. - M % O X P D W E % U O D H % U E T Q % n o l w u r.
% X E • O % % a % % Q O N L W D E O D U Ñ % Y E L U E L Q L R T U D I U N Ñ W Ñ
fond G D \ H U L % Q ú % % W % \ D] Ñ O Ñ U E X G D R % K o n k e t V R U ÷ X
ki W D E Ñ Q R E T L U E D I L N D [W D U Ñ ú Ñ Q Ñ % E H \ D L W Ñ V Q - Q • Y D ú L
ya K Ñ O D U Ñ K D] Ñ U % % Ñ E R D X E R D % % Ñ Q W G % e t % % L T
o D S H % % P D N L W D E [D Q D % Ñ t Q r i l v % % % u u Q a a % % d i m

edilir. - ; • O D % % L D ú D ÷ Õ G D N Õ N L P L T U X % O D Q G [Õ O D Y %
P t % % V V L V ind J % ad % lar v % W D U L [rL % aq % G % D U N H o L U L O %
[las % % U L N L W D E [D Q D Q Õ Q G L \ D Q U Q D Q D Õ U Õ L V P Q %
[las % ekskursiya; % % % niyy % W O L if P y [D W % • Q D V % Õ I Q % ú [U O D
v % V . L W D E O D U K P T Y] Õ Q G % Q [\ D Q D Õ % R O D G % E L U Q H
xa U D N W H U L V W L M N D L V W D E O D U G O D V % s % dig % D T Q Õ Q G D
T Õ Q G D T Õ V D P % O X P V D L V W D Y K P S V Õ Q L G U D T % p % G % P %
sen] L \ D O D U ur. J H | % V % L Q L Q K D m T V % Q % n % P % Q % stifad % L
l % t % % nd % nec % d % edilm % i, yerl % ú G L \ L N L W D E [D Q D O D U H O
P | Y F X G R O G X ÷ X % V % m % w % d % lir. [D U %

% L E O L R T U D I L \ D ri • Q i o q r a f i k x i d m % n d % n % n
ar W Õ U Õ O P D V Õ Q Õ Q N R P S O H N V s i n d % P % s % x u c u l a U Õ Q * • Q
ma U D ÷ Q % E L % D W D [W D U Õ ú Q % E W L V % L % % s D L N P %
raq E L E O L R T U D I L \ D t m D K s i D U D % W L E Q D R \ T Q % I L \ D t e m a Q • X Q
tik ola bil % S % gil % % E D [Õ ú N L W D E [D Q D \ D % k i t a b x a n a D % V L \ D
l % U L N H d u m a L % L ú U O P % U L N D W D s % R % v e r U L K U D T ; • Q % G
ola U D T E X J • Q • o • Q i o q r a f i k y D H G W G D % V D U D n i r % R % P o L Q L Q
oxucularla anket V R U ÷ X n % H o L R U L O D % U D U % k i f Q % D U U % k i . Y %

% L E O L R T U D s i s t e m a t i k J e l a r a q ayda 1 % % v % ya 2 ayda 1 d % %
ke o L U b i L % k i t a b x a n a - b i b l i o q r a f i y a d % s l % - o x u c u l a r d a k i t a b x a n a i b l i o q r a -
fi y a v % i n f o r m a s i y a b i l i k l % U L Q L Q I R U P D O D ú n P t D % G Õ E L • o G Q U N H $
m % q s % b i s t i f a d % o r L % d m % b % i i, e n s i k l o p e d i k % % E L \ \ D W K a V % T % Q G D %
m a t v e r % % N R Q O E E U L Õ E Q D L V R T U D D T I L \ D r b % s t i f a d % e m % Q % G D Q \
N r n % e t m % N G L % V % W L % - F • % Q % Q L [W L V D V Õ Q L ú o L O % U
k i t a b x a n a - i n f o r m a s i y a % b i r i d i r . K i t a b x a n a t % G E L U L Q L Q E r X % Q n | Y • V R
d % S U R I L D % • U J E % H G L % P U L L ú Q D % U Õ U T O E D [Õ ú Õ E L E , O L R T U
i n n o v a s i y a l a r , k i t a b x a n a] U H % N V N X U V L E \ D ú T D U E Õ O Y % % d u . W O %

% L U V Õ U D N L W D E [D Q D O D U G D k F % V a s R % b l % + • T X
b i b l L R T U D I O D U R [X F X O D U Õ Q $] % U E D n % F u D a l a n G Õ T D Q X
U Õ O P D V Õ Q D R Q O D U D O D] Õ R P S H R U D D V Q L P % O D X V P G Õ W U Õ D
c u O D U Õ K • T X % n a a E l % i r n % o n % s % i l % t % b i r l % U L Q N s i n % L U L O P
e l e k t r o n v % % % % Y L N D W D O R T D G D [L D % E O D D V T D K W T D X U T Õ
y a W D N H % L D U P G % Õ P o Õ R O X U O D U

h P X P L t \ % M K S - d % % ø ; H % O % d L m % d i r k i, i n f o r m a s i y a t % %
b a t o Õ V Õ R Q D O D] Õ P R O D G R Q - X Q P % b v L K i t a b x a n a - W D P Y
l a r G D P | Y F X G L Q I R % % D V L O D S U R % % Q D ú Õ H \ Q L] D P
e l e k t r o n f o r m a d a % T G L P R O X Q R D T G D U G Õ Q % % % q ú % % W Q - ú %
l a i s t i f a d % o L O % U • o • Q • P X P D o Õ T L Q I R U P D M K S - D % P % N
r i n b i b l i o q r a f i k x i d m % n d % N L W D E [D Q D O D U Õ Q V D \ W Õ [- • V X V L
l a U Õ Q G D L % V % l a r a Q G a % n L % X % ÷ X Q R O D Q P D W H U r L D O O D
M K S - n i Q V D \ W Õ Q D % D E L < H D Q W ´ % % Q o R [R [X Q D Q Q D U H
t % f s a h % % U •] W % U L [G L \ D d % y % % V % u O z Õ , T h % % % p %
v % i k v % s .) m % O X P D W E D] D O D U Õ n % M % W % E [D U Q H D J G L R Q N G H D

ver% yenilikl%, m% WEXDWsiÕnQ%n [v•%dio) yerl% úGLULOLU .LWD
saytGDxsú elektron m% KVXOODUÕQÕ GD \ÕU[ÕGsini d%il %L%%U
tabxanalar h%m %azid%h%m d%E•W|YO|•ONG%U P%•[W%Osis P%n %
•QDQOODUÕ Lú UHMLP% qrafik k%T %KV DsW% P%l %kil
ROPD% hökmi sosial-m%L xarakterli informasiya m%k %d% funksiyala UÕ
QÕ \yetiL%bil %% Burada %VDV \HUL GL\DUú•QDV PÕ•Õ÷D
%if m%zal%% UL YLUWXDO mall Dr kitabxanalar diyar•
nasOÕT LQIRUPDVL\DVÕQÕQ %VDV VD[OD video-FÕVÕ
eksNXUVL\DODUL KD]ÕUOD\Õ Elektron WXD÷OÕ úNDOD OD UL
GD GL\DUú•QDVOÕT P%KVXr arasÕQGD UDO GÕEL R%O
$n%%YL oDS P%KVXOXQX HOHNWURQ IRUPDGD
J•Q LVWLIDG%VL •o•Q KD]ÕUlan G%WLQVLDQ EÕ%O VDK%
formasiya-NRPPXQLNDVL\D WH[QRORJL\D istifad% olunur
ResSXEOLND Nitab sifarisi v%m% hi h%\DWÕQGD hadis%l%ri % H%
m%GDU r%Qm, t%sil, m%d%niyy%, inc%%%, iqtisadiyyat, texnika, tibb
v%. s. sah%%%aid kitabxanaya daxil olan %%et v% MXUQDOODU ql D%%D
ULQ DQDOLWLN m%Q]i elektron kataloqda y%rl%úGLU% analitik
m%OXPDW ED]DODUÕ \DUDGÕOÕU %XQXQOD GD
n%l U%, h%m d%NLWDE[DQDQ Õl%%% D\W% D%% L% la
ra, alim v%]L\DOÕO DiU sah%l%r % [VD% Õú D% sis P%l%d %JHQLú
ictimaiyy%% operativ m% OXPDW oDWGÕUÕOÕU
.LWDE[DQDODUÕQ SURR SHVVLRQDO%, m%lumat ba-
zaODUÕ EDQNÕQÕQ \DUDGÕOPDVÕ %d% elektron NL UHV
sistem% NHoLG% \LP •DV lazÕ%|% m%n kitabxana xidm% siste-
mind% istifad% or L% novativ xidm% W Q|%%D% edilir. Elektron-informa-
siya xidm%%% respublika, beyn% O[DOT LQ b%lm%VL informasiya re-
sursODUÕQ minJ%%% istifad%% rL% daha effektiv xidm% h %ata ke L U
m%%imkan verir. Elektron xidm%WLQ LQNLúD Iz%HUWXGLLLLL\P%P•
ki WDE[DQDOD r U% %\L% elektron informasiya resurs-
laUÕ elektron biblioqrafik xidm% h%\DWD NH oLULOL mahiL<HQL
RODQ HOHNWURQ LQIRUPDVL\D UHVXUVODUÕQÕ
d%edilm%si daha rahat v%% OYHULúOL ROGX÷XQGDQ isti-QODU
fad% HGLOLU (OHNWURQ UHV%X%VGDUÕQL ELUL DVÕ D
ma\DQ HOHNWURQ UHVXUVOD web s%%i%%N diskussiya SRoW
qrupODUÕ ELU N•WÕ%%%H% ve il %U ED]DODUÕ -PXOW
teULDOO VDUÕ d YS IRUPDVÕ-L% Q\FXFOR\D UHVX
uzun P•GG%WO sinP•%DLG%L%VL •o•% Q%, elektron kitablar,
oDS HGL%%%%•Q% HOHNWURQ YHUVL\DODUÕ \DUD
edil PLún %% UHVXUVODUÕ %VDVÕt saxlanm DUD•Q PO% %
z%d% tutulmayan bird%f%k elektron resurslar (KAA sistemin% istifad% edil-
PLú PDWHULDO d%qlal%ÕQ HOHNWURQ DUD\ÕúODU

(O H N W U R Q U H V X U V O D U Õ Q D L ÷ Õ Q G D N Ã L Q W H Q V L Y L O Q D V
lir: elmi t % \ L Q D W L V L Q W H Q V L Y L W H V D U Õ Q V H Q W X U X O D P E
elmi-texniki informasiya t % \ L Q D W O Õ H L % E Q O L H L W O W P % \ L Q D W
kommersiya t % \ L Q D W O Õ L V W H K V D O D W W % \ L Q D W O Õ
v % V (O H N W U R Q ø Q I R U P D W L K N H L G L V L P H Q L P %
P D W E D] D O D U Õ G Õ U 0 • D V L U W H % Q L R \ O D W L Y H U Õ Q Õ
tirilm % i prosesin % t % W E L T R O X Q P D V Õ - Q O Q W H D Q D Q Õ Q
t % mill % ú G L y e n i y e n i x i d m % W Q | Y O % U L Q L Q % R O U Q P D Q Õ Q
W • Q Q | Y D U D \ Õ ú O D % Q Õ % Q H W U H L Q % H W L Q a l s t a d % Q D U
edi O L U ø Q W H U Q H W L Q I R U P D V L n i % D O H V X R O P D V Õ Q
masiya massivin % n i n m % m u n u n a v % n % m i n % J | U P • [W i % , informasiya
ax W D U Õ ú Õ Q Õ Q L V W O P D G % Õ n L % D P Q R % D P % H r
P • P N • Q O • \ s i n d % D V R U ÷ X \ D F D Y D K E d % S H U L G W L k i t a b ú %
xanalarda t % W E L T L T O R H E k % d % ø Q W Õ ú U Q L H W D E % D Q D O D U D
elektU R Q I R U P D s i n d % G t % d i n G t % Q % D G D K D o R [S R W H n t i V L D O
U H D O R [s i n d % H X % % • t % m % % m k a n verir. Bu informasiya % n i y y % n i n
kitabxanalara % Q E | \ • N W | K I % V L R O D F D T G Õ U
+ D] Õ U G D N L W D E [D Q D O D U Õ n % % E i s t i f a d % e t m % N D Q O
• o • Q l % V E % W o Õ n D U • Q a n J v % Q G % k % d % ú % informasiya t % a t-
la U Õ Q Õ d % D T L T M % G N % • o • Q N L W D E % s i s t e m i n % b i b l i o q r a f i k % %
d % Q K D] Õ U O Õ T O Õ R d % y a t a n Õ x % % H U Q L D o Õ R D Q P D % O Õ E
m % m a t m % b % % n d % Q G •] J • Q e t m % W O L I D N G L % W D E [D b i b l i o q r a • Q D V O
f i y a s a h % s i n d % i y e n i l i k l % b i l m % v % R Q O D U Õ t % b i q i L e n m % Q o c a m a O Õ-
G Õ U . L W D x E % s i s t e m i n % D U L P • D W % W D U Õ ú Õ Q H I I H % W O % i l V W U D
e t m % , s % b % s i s u r t % % L Q W H L % Q H % W % i s t i f a d % e t m % \ L E D F D r a P D O Õ
m % m a t v % b i b l i o q r a f i k x i d m % s a h % s i n d % \ H Q L L G H \ D O D U n a V Q Õ Q G W D U
L i r a k e t m % O L G L U o n l a % % k r i t % G b % o q r a f - t % G T L T D W i n d % \ D o H Y
N ə t i c ə : 0 • D V L U , G t | % M U K S - % , s t % s % l % N • W i % k i t a b x a n a l a r d a e %
P t % s i s l % U O D] Õ n G i n d o m a s i y a s i s t e m i n % i l % L ú n % N E D F - D U Õ ÷ Õ
s u n , % d % H W G L \ L L Q I R U P D V L y a s i s t e m i n % i l % L ú n % N E D F D U V
K i W D E [- D b i b l i o q r a f i k % m i y y % W L Q L Q t i N I L % D \ D T O D % P D z % Õ P • Q
o l a U D T P i • [W % m u n l u % % E L \ \ D W Õ e t m % W % [O V % v d % i x t i s a s
% % E L \ \ D W Õ Q D G D L x % E % W U G D H Q R O P D N O % \ H Q L o D
v % [D U L F L M X U Q D O O D n % D E % W U % Õ L G R O % D D a % Y %
P • [% i m e t o d i k m % k % % t % % n d % t % ú N L O H G L d % L ú N X U N Q D Q T G
t i r a k e t m % i m % s % % X \ ÷ X Q R O D U G - Õ L E D W R E U D Q D n % Õ Q E D
G L % i s % R Q O D U Õ a l i y y % n % E % n d % d e d i l i r. V % U G a d % %
a v t o m a t i k o l a r a q d a i m % k r a r l a n a n p r o s e s % n y e r i n % y e t i r i l m % i l % n % g %
v % [• V X V L ú % z a r t % k e t m % Biblioqrafik xidmət hüquqata kecir % bib-
l i o q r a f - b i b l i o q r a f i k i n f o r m a s i y a % % E D W o Õ a r D Q P D L - Õ % R Q - O D U G D
T U D I L N x i d m % Q % U s i t m % y % e t m % \ L V R U - X e n m % U b i b l i o q r a-
I L N D U D \ Õ ú O D U y K D m % Q m a s i y a % % E D W o E % D V U % Q i D N • W

(dif I H U H Q V D V L \ D O Õ %L L %D W R T N %E L E L E N D F D G B D O Õ G Õ U
qra I Õ Q E L D G L %L E D Y F D U Õ T N E L %L s %N H %H %a \ slananinforma-
si \ D D [W D %a Õ ánÕ D r. G D

0 • D V L U N - i n f o r m a s i y a Q a b i y y %n % ø . - 7 n i n t %b i q i kitabxana
P t %s %s i s l %n d %Q \ • %N V S %N D U %D e t i r. W a - K D] Õ kitabxana infor-
masiya f %a l i y y %W L %Q W P %W V L V o R [I X Q %a l i y y %n D %Õ %n E L U I
d %G X U X U %N < %N W D U O Õ T D %s %s i s d %Q ú E L %b i Q %n istifad %
kom S \ X W H U E D F D U Õ T O D U Õ Q D P D O %L %n d %R %s t i f a d % N R F
ed %b i l m %k %\ D Q D %n Õ X P D W D [W %n d %Q ú e l m %i s t i q a m %R %O %x %
b %k l a r olmaq v %a n a l i t i k qabiliyy %t %P D O L N R %E D r - E %b i b l i o q r a f l a r
E %W • Q L P N D %n %D U %E D %k t i f a d %e d %, istifad %o %O L Q %f • s [%W
n %d %o l a n t %k a W Õ Q Õ Q R S %k e t u r D %W %L %Y • %b • U Q L %E L E O L R T U D I L
p r o s e s l %U L Q L Q %s \ %i y y %d %n D W D N %k i t %b i n L %E n %k d i r (5).

Rəyçi: p.ü.f.dok., dos. N.İ.İsmayılov

Ədəbiyyat

2. © $ %U E D \ F D Q 5 H V S X E O L - i n f o r m a s i y a s a h a s i n L 2 0 0 8 2 0 1 3 c • Q D
i l l %d %L Q N L ú %I Õ %W U 3 U R T U D P Õ ª . L %b i b l i o q r a f i y a e l • Q D V O
m i - n %n %, metodiki v %F U • E L - 2 0 0 8 - Q D - S . 6 - 2 9.
3. Az %U E D \ F D Q G D N L %y y %E V [D Q L D Q D D [ü Q C D ú G Õ %b a y a n P D V Õ
5 H V S X E O L N D V Õ %Q U F D] P Õ %b a y a s a ' L %Q L %D V N Õ r e l . D S
4. Kitabxanalar milli m %k %i y y %W L Q %G L L ú U d U H V %D M Õ G 1 %U U L D \ D Q Õ
P d i q r a f i y a M %k %i , 2 0 1 1 , 4 4 8 s %.
5. %D \ U D P R Y D ø = 5 H J L - i n f o r m a s i y a Q a b i y y %n D W D E %D V a H P L '
t i . - %D N Õ %n m . 2 0 1 9 , - 2 0 8 s .
6. ø V P D \ Õ O R Y 1 - d L Q I R W D E [D Q L D U H %X s u s i n d %k i t a b x a n a l a r ı n %f a y d a l a n m a s ı n a %d a i r
t %U • E %k %P %U L . L W D E [D %b i b l i o q r a f i y a \ E D n %T %k , metodiki v %
t %U • E L M %X D K Õ %8 1 - 7 8 . 6
7. anl.az>down>enene&innovasiyalar.
8. www.e-qanun.az>.